

SEMNE

Poiana cu Schit de la Scînteia — Iași, eternizată cu semne de daci, de romani, de răzeși moldavi și de atîtea alte comori de suflet românesc, își întregeste azi semnificațiile prin opere izvorîte din trăirea artiștilor cuprinși de „certitudinea de a exista“ a neamului, cum se exprimă poetul, și de farmecul locului.

Încă zece sculptori au venit anul acesta aici, întregind cu lucrările lor un muzeu în aer liber, demn de spațiul sempitern ieșean. Cine vede pentru prima dată Poiana cu Schit, este convins că este așa dintotdeauna. **Eminescu**, realizat de Dan Covătaru, tutelează spațiul mirific din jur cu seninătate înaltă, de **cugetător în proporții mari**, ce descifrează înțelesul nepătruns al lumii, dar și ca „un tînăr voievod“, preocupat de destinul cultural și istoric al poporului român. Sub privirile fără de margini ale poetului, locul ia dimensiunile întregului, simbolizînd puterea și veșnicia neamului. În consens tacit cu Dan Covătaru, Alexandru Marchiș „clădește“ artistic **Casa ființei. Loc pentru meditație**, dezvelind taine ale trecutului, cu sens și înțeles pentru viitor, cum știm de la Eminescu ; poetul era convins că „fără cultul trecutului nu există iubire de țară“ **Casa ființei** este un simbol al existenței și al rememorării, al dăinuirii în timp și spațiu. Cum ideile în artă se împlinesc mereu, în manieră și cu mijloace diverse, **Răzeșul** lui Dumitru Căileanu completează, prin gest și privire, înțelesul complex al vieții, întregind fericit, sensul căutărilor.

Ca stări de spirit și de gînd toate lucrările se armonizează într-un tot, sugerînd ingenios **ceva** din existența noastră integrală în plan național și universal. Dumitru George imaginează artistic **Spațiul mioritic**, concentrînd într-o sculptură orizontul spațial al sufletului românesc ; Petre Marian deschide în piatră

un semn al perfecțiunii, țintind spre înălțimi, lăsînd să se creadă prin **Icar** al său că zborul spre soare a pornit de aici, din Poiana cu Schit ; Alexandru Ciutoreanu realizează un **Lăcaș**, care, printr-o splendidă întîlnire de arcade, primește lumină din toate zărilor ; Romelo Pervolovici e mereu preocupat de ideea descifrării prin artă a incifratului, dar fără să vrea incifrează și el (e o trăsătură a artei) în **Prodromos** ; pentru Constantin Costache, **Devenire** înseamnă transformare, înseamnă gîndire, simțire și acțiune umană. Ideile și sentimentele trec în toate lucrările prin spații largi și semnificații adînci. **Semnul lui Iona** de Alexandru Nancu extinde aria mitului în necuprinsul apelor (Poiana a fost cîndva fund de mare, balena și profetul Iona par a fi de aici) ; **Confluente** de Iorgos Iliopolos este o sinteză ce sugerează că părțile fie ele cît de independente și diverse pot conviețui într-un **tot**.

Tabăra de sculptură de la Scînteia în ansamblul ei este un **tot** artistic armonios, o reflecție în planul ideii și o stare de suflet românesc. Începînd cu această ediție, ea stă sub semnul lui Eminescu, acea „conștiință de cultură deschisă către tot“, accentuînd în felul acesta individualitatea neamului românesc în lume și asigurînd înscrierea lui definitivă „în planul eternității“.

PAVEL FLOREA

august 1988